

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน และแนวทางในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมในการคุ้มครองพยาน โดยใช้วิธีการศึกษาภาคสนาม โดยการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ และเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ จำนวน 205 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test และ F-test สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 20-30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1-10 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการสืบสวน ระหว่าง 1-10 ปี ผลการศึกษาด้านความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน ตาม พรบ. คุ้มครองพยานฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้อยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการคุ้มครองพยาน ประเด็นการคุ้มครองพยานในขณะเป็นพยานในคดี และการคุ้มครองพยานจำเป็นต้องได้รับการยินยอมจากพยาน และผลการศึกษาทัศนคติการคุ้มครองพยาน ตาม พรบ. การคุ้มครองพยานฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน ในประเด็นด้านการคุ้มครองพยานเป็นการให้ความปลอดภัยแก่พยานและพยานควรได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในการคุ้มครองเพื่อความมั่นคงในชีวิต ทรัพย์สิน และร่างกาย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กับความรู้ในการคุ้มครองพยาน และทัศนคติที่มีต่อการคุ้มครองพยาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความรู้และทัศนคติในเรื่องการคุ้มครองพยานตาม พรบ. การคุ้มครองพยานฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะในการคุ้มครองพยานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการฝึกอบรมด้านความรู้ในการคุ้มครองสิทธิพยาน การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ และผลกระทบสิทธิของพยานที่มีต่อการคุ้มครองพยาน ควรกำหนดแนวทางวิธีการในคุ้มครองพยานที่เหมาะสมที่สามารถปฏิบัติได้ โดยที่ช่วยให้พยานเกิดความเชื่อมั่นว่าได้รับความปลอดภัย และในการคุ้มครองพยานควรให้การให้ความคุ้มครองพยานตั้งแต่ก่อน ขณะและภายหลัง การเป็นพยานในคดี และการคุ้มครองพยานเพื่อให้พยานเกิดความเชื่อมั่นในการคุ้มครองความปลอดภัย และควรมีการประสานร่วมมือในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองพยานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น